

DECIZIA (PESC) 2018/1789 A CONSILIULUI**din 19 noiembrie 2018****în sprijinul combaterii comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor și a proliferării acestora în statele membre ale Ligii Statelor Arabe**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 16 decembrie 2005, Consiliul European a adoptat Strategia UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW, precum și de muniție aferentă („strategia UE privind SALW”), revizuită ulterior în 2018, care stabilea orientările pentru acțiunea Uniunii în domeniul armelor de calibru mic și al armamentului ușor („SALW”). Strategia UE privind SALW sublinia că Uniunea va sprijini cu prioritate inițiativele regionale de combatere a SALW ilicite și a muniției aferente, oferind sprijin financiar și tehnic organizațiilor regionale și naționale responsabile cu punerea în aplicare a instrumentelor regionale relevante.
- (2) La 13 iunie 2018, Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate („Înalțul Reprezentant”) au prezentat o comunicare comună către Parlamentul European și Consiliu privind elemente pentru o Strategie UE împotriva armelor de foc, a SALW și a muniției aferente ilicite intitulată „Asigurarea securității armelor, protejarea cetățenilor”.
- (3) În Agenda Organizației Națiunilor Unite (ONU) 2030 pentru dezvoltare durabilă, adoptată la 25 septembrie 2015, s-a afirmat că dezvoltarea durabilă nu poate fi obținută fără pace și securitate și că fluxurile ilicite de arme reprezintă unul din factorii care generează violență, insecuritate și injustiție.
- (4) În Agenda sa pentru dezarmare intitulată „Asigurarea viitorului nostru comun”, care a fost lansată la 24 mai 2018, secretarul general al ONU solicită o abordare integrată, favorabilă incluziunii și participativă pentru controlul armelor de calibru mic la nivel național și, în unele situații, la nivel subregional.
- (5) La a treia Conferință a ONU de evaluare a progreselor realizate în punerea în aplicare a Programului de acțiune pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale (PdA), care a avut loc în iunie 2018, statele membre ale ONU s-au angajat să consolideze, după caz, parteneriatele și cooperarea la toate nivelurile pentru prevenirea și combaterea comerțului ilicit cu SALW, în special în ceea ce privește controlul la frontieră; securitatea și gestionarea stocurilor; distrugerea și eliminarea; marcarea, ținerea evidenței și urmărirea și brokerajul ilicit. Statele respective s-au angajat, de asemenea, să sporească cooperarea cu organizațiile subregionale și regionale relevante pentru consolidarea punerii în aplicare a PdA și a Instrumentului internațional de urmărire.
- (6) Liga Statelor Arabe (LSA) este o organizație regională care reunește toate țările arabe, cu scopul de a promova și de a consolida cooperarea între membrii săi.
- (7) În 2016, Uniunea și LSA au instituit dialogul strategic UE-LSA și au înființat o serie de grupuri de lucru.
- (8) Grupul de lucru din cadrul dialogului strategic privind armele de distrugere în masă și controlul armamentului a definit domenii prioritare pentru o posibilă cooperare concretă,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) În vederea sprijinirii statelor membre ale LSA în punerea în aplicare la nivel național a PdA al ONU și a Instrumentului internațional de urmărire (ITI), Uniunea va urmări următoarele obiective:

- consolidarea durabilă a capacității naționale a statelor membre ale LSA de a combate proliferarea ilicită a SALW, de a combate terorismul și de a spori securitatea în situații postconflict, cu respectarea deplină a standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului;
- consolidarea durabilă a capacității regionale a LSA de a aborda aceleași provocări;

- consolidarea controlului național al statelor membre ale LSA asupra SALW în etapele-cheie ale ciclului lor de viață;
 - sporirea schimbului de bune practici și de lecții învățate.
- (2) Pentru realizarea obiectivelor menționate la alineatul (1), Uniunea sprijină, prin intermediul prezentei decizii, acțiuni în următoarele domenii:
- controlul transferurilor internaționale de SALW (combaterea fluxurilor de arme ilicite);
 - identificarea și eradicarea surselor de arme de calibru mic ilicite (consolidarea capacităților pentru agențiile de aplicare a legii);
 - alte măsuri legate de controlul armelor de calibru mic, inclusiv gestionarea stocurilor, controlul bunurilor conexe și securitatea;
 - dezarmare, demobilizare și reintegrare (DDR);
 - furnizarea de informații relevante privind SALW ilicite și controlul sporit al SALW.
- (3) O descriere detaliată a proiectului menționat la alineatele (1) și (2) este prevăzută în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

- (1) Înalțul Reprezentant răspunde de punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (2) Punerea în aplicare tehnică a proiectului menționat la articolul 1 este efectuată de către *Small Arms Survey* (SAS) reprezentat de Institutul de înalte studii internaționale și de dezvoltare, cu asistența Organizației Internaționale de Poliție Criminală (Interpol) și a Organizației Mondiale a Vămirilor (OMV) și în strânsă cooperare cu Secretariatul LSA.
- (3) SAS, asistat de Interpol și OMV, își îndeplinește atribuțiile sub responsabilitatea Înalțului Reprezentant. În acest scop, Înalțul Reprezentant încheie acordurile necesare cu SAS.

Articolul 3

- (1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a proiectului finanțat de Uniune și menționat la articolul 1 este de 2 858 550 EUR.
- (2) Cheltuielile finanțate din valoarea de referință prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului Uniunii.
- (3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (2). În acest scop, aceasta încheie acordul necesar cu SAS. Acordul prevede obligația SAS de a asigura o vizibilitate adecvată contribuției Uniunii, corespunzătoare mărimii acestei contribuții.
- (4) Comisia depune eforturi în vederea încheierii acordului menționat la alineatul (3) în cel mai scurt timp posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultate din cadrul respectivului proces și cu privire la data încheierii acordului.

Articolul 4

- (1) Înalțul Reprezentant raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii pe baza unor rapoarte periodice trimestriale pregătite de SAS. Rapoartele respective stau la baza evaluării efectuate de Consiliu.
- (2) Comisia raportează cu privire la aspectele financiare ale proiectului menționat la articolul 1.

Articolul 5

- (1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Prezenta decizie expiră la 24 de luni de la data încheierii acordului menționat la articolul 3 alineatul (3). Totuși, aceasta expiră după șase luni de la data intrării sale în vigoare în situația în care niciun acord nu a fost încheiat în acel termen.

Adoptată la Bruxelles, 19 noiembrie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

F. MOGHERINI

ANEXĂ

Combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor și a proliferării acestora în statele membre ale Ligii Statelor Arabe (2018-2020)

1. Context și justificare pentru sprijinul PESC

Acest proiect se va baza pe eforturile anterioare întreprinse de Liga Statelor Arabe (LSA) și de Uniune pentru a sprijini statele membre ale LSA în combaterea armelor de calibru mic și armamentului ușor ilicite (SALW) în regiunea arabă. Eradicarea armelor de calibru mic ilicite din regiunea arabă este esențială pentru reducerea tuturor formelor de violență și pentru promovarea dezvoltării durabile și a prosperității în concordanță cu obiectivele Organizației Națiunilor Unite (ONU) de dezvoltare durabilă (ODD), atât în regiunea arabă, cât și în regiunile învecinate, inclusiv Europa.

Mai precis, proiectul are ca obiectiv consolidarea capacității statelor membre ale LSA de a pune în aplicare Programul de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale (PdA) și Instrumentul internațional de urmărire (ITI), în funcție de prioritățile și nevoile identificate de membrii LSA. Cadrul normativ pentru proiect cuprinde, de asemenea, Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, în special obiectivul 16.4. În funcție de preferințele statului membru LSA care este gazdă, Protocolul ONU privind armele de foc și Tratatul privind comerțul cu arme ar putea servi, de asemenea, drept puncte de referință pentru eforturile de consolidare a capacităților care au legătură cu proiectul (controlul exporturilor/importurilor, prevenirea deturnării etc.).

2. Obiectivele proiectului și sustenabilitatea pe termen lung

Obiectivul de bază al proiectului este consolidarea durabilă a capacității statelor membre ale LSA de a pune în aplicare PdA și ITI, inclusiv în vederea combaterii armelor de calibru mic ilicite și a terorismului, în funcție de prioritățile și nevoile identificate de statele membre LSA. Pentru atingerea acestui obiectiv, proiectul are următoarele obiective principale:

- (a) consolidarea durabilă a capacității naționale a statelor membre ale LSA de a combate proliferarea ilicită a SALW, de a combate terorismul și de a spori securitatea în situații postconflict;
- (b) consolidarea durabilă a capacității regionale a LSA de a aborda aceleași provocări;
- (c) consolidarea controlului național al statelor membre ale LSA asupra SALW în etapele-cheie ale ciclului lor de viață;
- (d) intensificarea schimbului de bune practici și de lecții învățate.

Consultările cu statele membre ale LSA indică faptul că acestea urmăresc asistență și sprijin în domenii specifice, cu accent predominant pe consolidarea capacității naționale de combatere a fluxurilor de arme ilicite (a se vedea secțiunea 3 pentru mai multe detalii). Toate componentele proiectului, inclusiv cele legate de evaluarea nevoilor și de evaluarea ulterioară punerii în aplicare, sunt în realitate concepute să garanteze că proiectul conferă o capacitate durabilă beneficiarilor săi preconizați, și anume instituțiilor guvernamentale și funcționarilor din statele membre ale LSA, precum și secretariatului LSA (Departamentul pentru controlul armamentului și dezarmare).

3. Descrierea acțiunii

Proiectul Uniunii de combatere a comerțului ilicit cu SALW și a proliferării acestora în statele membre ale LSA (2018-2020) este conceput pentru a răspunde nevoilor pe care statele membre ale LSA le-au exprimat în următoarele domenii prioritare:

Domeniul 1:

Controlul transferurilor internaționale de SALW (combaterea fluxurilor de arme ilicite)

- 1.1. Acordarea de licențe de export/import/tranzit și controlul exporturilor/importurilor/tranzitului (evaluarea riscurilor etc.)
- 1.2. Prevenirea deturnării de SALW către beneficiari neautorizați
- 1.3. Detectarea SALW și a pieselor acestora în cursul inspecției bunurilor și mărfurilor transportate (metode de inspecție, tehnici și echipamente etc.)

Domeniul 2:

Identificarea și eradicarea surselor de arme de calibru mic ilicite (consolidarea capacităților pentru agențiile de aplicare a legii)

2.1. Controlul frontierelor terestre, aeriene și maritime, inclusiv transferul de tehnologie

2.2. Marcarea, ținerea evidenței și urmărirea

2.3. Tehnici și metode suplimentare de investigare și de inspecție a armamentului (utilizarea de informații balistice, identificarea/eradicarea rutelor de contrabandă și metodele etc.)

Domeniul 3:

Alte măsuri de control al armelor de calibru mic

3.1. Securitatea și gestionarea stocurilor

Domeniul 4:

Dezarmare, demobilizare și reintegrare (DDR)

4.1. Schimb de cunoștințe de specialitate, de bune practici și de lecții învățate în domeniul DDR

4.2. Asistență în conceperea programelor naționale DDR

4.3. Alte forme de sprijin acordat statelor membre ale LSA în timpul unei faze postconflict

A se remarca faptul că această componentă, deși a fost solicitată de câteva state membre ale LSA, a beneficiat în ansamblu de un interes mai mic decât celelalte domenii enumerate în prezenta secțiune. Din acest motiv, proiectul nu pune accentul pe aceasta.

Domeniul 5:

Furnizarea de informații relevante privind SALW ilicite și controlul sporit al SALW:

5.1. Evaluarea legilor și reglementărilor statelor membre ale LSA; consilierea cu privire la eventualele modificări și revizuri

5.2. Traducerea în arabă a cercetărilor, a studiilor publicate și a altor documente relevante

Ca răspuns la nevoile de mai sus, proiectul va cuprinde următoarele elemente:

1. Coordonarea regională: reuniune inițială la Cairo

2. Coordonarea subregională: ateliere subregionale

3. Misiunile de evaluare

4. Formarea la nivel național

5. Asistența legislativă

6. Furnizarea de informații în limba arabă

7. Coordonarea regională: reuniune finală la Cairo

8. Monitorizarea și evaluarea proiectului (inclusiv un audit financiar)

3.1. Coordonarea regională: reuniune inițială la Cairo

3.1.1. Obiectiv: sensibilizare cu privire la proiect, inițierea de contacte cu statele membre ale LSA și începerea identificării nevoilor specifice fiecărei țări (evaluarea inițială a nevoilor) (domeniile prioritare 1-5).

3.1.2. Activități: reuniune inițială de o săptămână la Cairo, cuprinzând toate aspectele proiectului (domeniile prioritare 1-5), abordate la nivelul înalților funcționari din statele membre ale LSA, precum și la nivelul personalului LSA responsabil pentru chestiuni legate de proiect.

3.1.3. Rezultatele acțiunii: stabilirea de contacte cu statele membre ale LSA; identificarea nevoilor specifice fiecărei țări; elaborarea unui raport de sinteză al reuniunii.

3.2. Coordonarea subregională: ateliere subregionale

3.2.1. Obiectiv: la nivel subregional, oferirea posibilității statelor membre ale LSA de a face schimb de experiență și de bune practici și identificarea priorităților în materie de punere în aplicare în domenii legate de proiect (domeniile prioritare 1-4).

3.2.2. Activități: ateliere de o săptămână organizate, aproximativ la jumătatea proiectului, în trei subregiuni diferite (în principiu: Maghreb, Sahelul arab și Africa de Est; Mashreq; Peninsula Arabică și Irak) (în total trei săptămâni). Statele membre ale LSA participante la fiecare dintre ateliere ar urma să fie stabilite la reuniunea inițială de la Cairo (punctul 3.1) sau imediat după aceasta.

3.2.3. Rezultatele acțiunii: schimb de experiență și de bune practici în domenii legate de proiect; identificarea priorităților în materie de punere în aplicare; elaborarea unui raport de sinteză al fiecărui atelier.

3.3. Misiunile de evaluare

3.3.1. Obiectiv: evaluarea nevoilor specifice fiecărei țări și pregătirea pentru formarea și asistența la nivel național în cadrul acțiunilor de urmărire (domeniile prioritare 1-5).

3.3.2. Activități: vizite pe teren în statele membre ale LSA care solicită asistență.

3.3.3. Rezultatele acțiunii: finalizarea misiunilor de evaluare; elaborarea unui scurt raport pentru fiecare misiune, confidențial pentru statul membru al LSA care este gazdă, cu scopul de a stabili nevoile specifice ale acestuia (identificarea politicilor și măsurilor existente, a lacunelor normative sau de alt tip, precum și a obstacolelor în calea soluționării acestor lacune).

3.4. Formarea la nivel național

3.4.1. Obiectiv: consolidarea unei capacități durabile pentru controlul armelor de calibru mic în statul membru al LSA care este gazdă, în funcție de interesele și nevoile statului respectiv (domeniile prioritare 1-4).

3.4.2. Activități

Sesiuni de formare la nivel național pentru statele membre ale LSA care solicită asistență. Sesiunile de formare ar putea fi în beneficiul tuturor celor 22 de state membre ale LSA (o săptămână pentru fiecare stat) sau în beneficiul unui număr mai mic de state membre ale LSA (mai multe vizite în statele respective; de exemplu, două săptămâni de formare pentru 11 state membre ale LSA).

Fiecare sesiune de formare de o săptămână va implica: (a) o zi inaugurală în care înalților funcționari guvernamentali li se prezintă toate aspectele proiectului care sunt de interes/relevante pentru statul membru al LSA respectiv; (b) o formare de două zile a managerilor din prima linie (experți de proiect care lucrează în paralel pe domeniile de interes/relevante pentru statul membru al LSA respectiv); (c) o formare practică de două zile a personalului de pe teren (experți de proiect care lucrează în paralel pe domeniile de interes/relevante pentru statul membru al LSA respectiv).

În cazul vizitelor multiple, proiectul ar urmări să consolideze asumarea responsabilității la nivel național prin extinderea și consolidarea formării furnizate cu ocazia primei vizite, în special în domeniile identificate de către țara-gazdă drept principalele priorități.

3.4.3. Rezultatele acțiunii: impactul sesiunilor de formare ar urma să fie evaluat pentru a determina măsura în care au fost îndeplinite obiectivele proiectului în materie de consolidare a capacităților.

3.5. Asistența legislativă

3.5.1. Obiectiv: evaluarea legislației legate de armele de calibru mic în statele membre ale LSA care solicită o astfel de asistență; identificarea unor posibile modificări și revizuirii legislative (domeniile prioritare 1-4).

3.5.2. Activități: cercetare documentară și legătura cu statul membru al LSA solicitant; vizită pe teren (o săptămână); și raport de monitorizare și legătura cu statul membru al LSA solicitant.

3.5.3. Rezultatele acțiunii: elaborarea unui scurt raport, confidențial pentru statul membru al LSA care este gazdă, care să identifice posibile modificări și revizuirii legislative.

- 3.6. Furnizarea de informații în limba arabă
- 3.6.1. Obiectiv: satisfacerea nevoilor statelor membre ale LSA referitor la informații independente și fiabile în limba arabă privind armele de calibru mic și violența armată (domeniul prioritar 5)
- 3.6.2. Activități: traducerea publicațiilor și documentelor-cheie în limba arabă (rapoarte publicate, orientări privind bunele practici etc.). Exemplele ar putea include Ghidul *Small Arms Survey* referitor la procesul ONU privind armele de calibru mic și la matricea sa privind securitatea fizică și gestionarea stocurilor (PSSM).
- 3.6.3. Rezultatele acțiunii: rezultatele specifice ar include traducerea de cărți, rapoarte și note de informare importante, precum și producerea de podcasturi și postări pe bloguri în limba arabă. Această acțiune ar avea drept rezultat o creștere semnificativă a disponibilității informațiilor în limba arabă independente și fiabile privind armele de calibru mic și violența armată.
- 3.7. Coordonarea regională: reuniune finală la Cairo
- 3.7.1. Obiectiv: evaluarea proiectului și planificarea pentru viitoarea cooperare (domeniile prioritare 1-5).
- 3.7.2. Activități: reuniune de două zile desfășurată la Cairo la sfârșitul proiectului, abordată la nivelul înalților funcționari din statele membre ale LSA și la nivelul personalului LSA responsabil pentru chestiuni legate de proiect.
- 3.7.3. Rezultatele acțiunii: discutarea și evaluarea proiectului; elaborarea de planuri pentru o viitoare cooperare privind controlul armelor de calibru mic; elaborarea unui raport de sinteză al reuniunii.
- 3.8. Monitorizarea și evaluarea proiectului
- 3.8.1. Obiectiv: asigurarea faptului că proiectul și-a îndeplinit obiectivele de fond și că cheltuielile aferente proiectului au fost făcute în conformitate cu bugetul aprobat.
- 3.8.2. Activități: pentru a evalua efectele diferitelor componente ale proiectului, acesta din urmă va include atât un mecanism de monitorizare internă, cât și unul de monitorizare externă. Mecanismul de monitorizare internă va fi condus de către un specialist intern în domeniul gestionării bazate pe rezultate (RBM), sprijinit de personalul proiectului. Evaluarea externă va implica recrutarea unei echipe de evaluare externă care se va deplasa la reuniunea de două zile de la Cairo la sfârșitul proiectului, în statele membre ale LSA participante selectate (până la 8 state) și la sediile entităților principale de implementare a proiectului – *Small Arms Survey*, Organizația Internațională de Poliție Criminală și Organizația Mondială a Vămirilor. Proiectul va include, de asemenea, un audit financiar în conformitate cu cerințele UE.
- 3.8.3. Rezultatele acțiunii: finalizarea unei evaluări a efectelor proiectului; finalizarea auditului financiar.

4. Agenții de implementare și parteneriate

Small Arms Survey (SAS), un centru de cercetare situat în cadrul Institutului de înalte studii internaționale și de dezvoltare din Geneva, Elveția, va fi principala agenție de implementare. La punerea în aplicare a proiectului, SAS se va baza, în special, pe contribuțiile din partea Organizației Internaționale de Poliție Criminală și a Organizației Mondiale a Vămirilor. Interpolul va avea responsabilitatea principală pentru domeniile prioritare 2.2 și 2.3 (consolidarea capacităților pentru agențiile de aplicare a legii), OMV pentru domeniile prioritare 1 și 2.1 (controlul transferurilor internaționale, inclusiv controalele la frontieră).

După caz, SAS va subcontracta alte organizații pentru a oferi asistență cu privire la alte componente ale proiectului (posibil inclusiv componenta privind securitatea și gestionarea stocurilor). În funcție de nevoile și preferințele statele membre ale LSA participante, alte organizații, inclusiv organizații ale societății civile, precum și anumite agenții specializate ale LSA ar putea, de asemenea, să contribuie la punerea în aplicare a proiectului.

Agenciile de implementare se vor coordona, de asemenea, cu organizațiile guvernamentale și neguvernamentale care își desfășoară activitatea în statele membre ale LSA, precum și cu orice programe ale Uniunii cu o prezență în statele respective, cu scopul de a asigura faptul că toate activitățile întreprinse în cadrul proiectului completează și se bazează pe inițiativele existente.

SAS și partenerii săi de implementare vor lua, de asemenea, măsuri adecvate pentru a asigura vizibilitatea proiectului în conformitate cu orientările Uniunii.

5. Durata

O durată de 24 de luni este preconizată pentru proiect. În funcție de interesul statelor membre ale LSA și de finanțarea disponibilă, o prelungire a proiectului după perioada inițială de doi ani ar permite continuarea și consolidarea eforturilor de consolidare a capacităților întreprinse în faza inițială a proiectului. De exemplu, formarea asigurată pentru un anumit stat membru al LSA în faza inițială ar putea fi repetată, extinsă și testată, implicând o gamă mai largă a personalului, în vederea asigurării durabilității. Statele membre ale LSA care nu au beneficiat de formarea sau asistența legislativă integrală pe care au solicitat-o în prima fază a proiectului ar putea beneficia de aceasta în cea de a doua fază. Statele membre ale LSA care au identificat noi nevoi sau priorități în materie de control al armamentului – bazându-se, de exemplu, pe capacitățile dobândite în prima fază a proiectului – ar putea beneficia de asistență în aceste domenii în cea de a doua fază.
